

Seminář k tématu 6 (5. 11. 2015): Cvičení tvorby oblastí a podoblastí procesní evaluace konkrétního programu, identifikace oficiálních cílů (kontrola a diskuze nad domácím úkolem) a tvorba výzkumných otázek k odkrytí proměnných ovlivňujících strategie řadových implementátorů (cvičící: Pavel Horák a Josef Horňáček)

1.

Na základě individuálních témat Vaší seminární práce **vytvořte schematický návrh hodnocených oblastí a podoblastí procesu implementace** Vámi vybraného (identického) tématu seminární práce. Tyto oblasti **musí obsahovat i výzkumné otázky**, pomocí kterých budete získávat potřebná data. Ke konstrukci tohoto „scénáře“ procesní evaluace využijte některého ze schémat uvedených v ppt prezentace k přednášce 6 (Evaluace procesu implementace.ppt).

Schéma č.1 Možné oblasti a podoblastí hodnocení a využití zdroje dat

Oblast hodnocení	Podoblast hodnocení	Užitá technika sběru dat a konkrétní zdroje dat
(1) Plánované cíle, design a filozofie projektu <i>(s ohledem na cílové skupiny účastníků, kterých problémy má projekt řešit)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cíle a filozofie projektu, včetně jednotlivých programů • Design projektu, včetně jednotlivých programů 	<p>Analýza dokumentů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žádost o finanční podporu z OP LZZ k projektu • Zadávací dokumentace k projektu • Analýza cílové skupiny v JMK dle dostupných statistik MPSV (součástí zadávací dokumentace) <p>Polostandardizované rozhovory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s vedením dodavatelské organizace (2 osoby) • s poradci účastníků programů (2 osoby) • se spolurealizátorem podílejícím se na výběru účastníků programu z úřadu práce (1 osoba)
(2) Způsob organizace a řízení projektu <i>(od jeho vzniku až po současnost)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Složení hlavního týmu dodavatele a způsob jeho vzniku • Způsob řízení a organizace projektu, včetně jednotlivých programů; jeho materiálové zajištění; a časový harmonogram naplánovaných aktivit 	<p>Analýza dokumentů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harmonogram projektu jako součást Zadávací dokumentace Zadavatele (MPSV) • Dostupné písemné dokumenty k projektu od Dodavatele • Organizační schéma dodavatelské firmy • Internetové stránky projektu <p>Polostandardizované rozhovory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s vedením dodavatelské organizace (2 osoby)
(3) Způsoby realizace dílčích programů <i>(s ohledem na cílové skupiny účastníků, kterých problémy má projekt řešit)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • (3a) Způsob výběru klientů, jejich charakteristiky a problémy zapříčiňující dosavadní nezaměstnanost • (3b) Plánované (a tedy očekávané) cíle, funkce, design a přínosy jednotlivých programů jejich realizátory a účastníky (s ohledem na jejich životní situaci a typ znevýhodnění) • (3c) Zhodnocení průběhu realizace jednotlivých služeb (diagnostických a vzdělávacích modulů) jejich účastníky 	<p>Analýza dokumentů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadávací dokumentace k projektu <p>Polostandardizované rozhovory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s vedením dodavatelské organizace (2 osoby) • s poradci účastníků programů (2 osoby) • se spolurealizátorem podílejícím se na výběru účastníků programu z úřadu práce (1 osoba) • s účastníky programů (po skončení projektu) <p>Dotazníkové šetření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s účastníky programů (na začátku, v průběhu, na konci programu)
(4) Výsledné přínosy projektu <i>(na zaměstnatelnost a nalezení zaměstnání účastníků projektu)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • (4a) Zhodnocení naplnění výchozího očekávání účastníků projektu • (4b) Zhodnocení vlivu účasti v projektu na zvýšení jejich zaměstnatelnosti a (4c) na získání zaměstnání 	<p>Sekundární analýza dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorovací indikátory poskytované dodavatelem zadavateli (úřadu práce) <p>Dotazníkové šetření</p> <ul style="list-style-type: none"> • s účastníky programů (po skončení projektu) <p>Polostandardizované rozhovory</p> <ul style="list-style-type: none"> • s účastníky programů (po skončení projektu)

Seminář k tématu 6 (5. 11. 2015): Cvičení tvorby oblastí a podoblastí procesní evaluace konkrétního programu, identifikace oficiálních cílů (kontrola a diskuze nad domácím úkolem) a tvorba výzkumných otázek k odkrytí proměnných ovlivňujících strategie řadových implementátorů (cvičící: Pavel Horák a Josef Horňáček)

Schéma 2: Možné (obecné!) vypracování úkolu 1:

OFICIÁLNÍ CÍLE
<ul style="list-style-type: none"> ● Jsou cíle programů jasně a jednoznačně vymezené a srozumitelné? ● Jsou takto vymezené cíle skutečně realizovány realizátory implementace na regionální a lokální úrovni?
REÁLNÉ CÍLE
<ul style="list-style-type: none"> ● Vedou realizované programy, metody a techniky práce s jejich účastníky k plánovaným cílům – tj. výstupů a výsledkům? Jakou mají tyto cíle podobu?
REALIZACE
(a) Organizační prostředí:
<ul style="list-style-type: none"> ● Za jakých podmínek je program realizován na úrovni jeho přímých poskytovatelů? - Jaké jsou způsoby kontroly těchto pracovníků a jaký je prostor pro samostatné rozhodování, který mají k dispozici? - Jaké jsou jejich (personální, finanční, technologické) zdroje, které mají k dispozici? - Jak jednoznačně je vymezena jejich náplň práce z hlediska cílů a prostředků/metod jejich dosažení? - Jaká je schopnost a ochota účastníků programu spolupracovat s poskytovateli programu?
(b) Síť aktérů:
<ul style="list-style-type: none"> ● Jak probíhá realizace programu? Kdo se na ni podílí a proč? ● Jaká je míra partnerství či spolupráce mezi různými realizátory programu na regionální a lokální úrovni? Jak toto partnerství či spolupráce vypadá z hlediska dělby moci, role jednotlivých organizací apod.? ● Jací aktéři ze státního a/nebo nestátního sektoru se podílí na tvorbě programů - na jejich financování - na jejich realizaci? ● Spolupracují spolu tvůrci a realizátoři politiky z různých organizačních jednotek na státní úrovni a organizací na regionální a lokální úrovni? ● Spolupracují tito aktéři navzájem a pokud ano, jak tato spolupráce vypadá? V čem spolupracují a jaké jsou podmínky spolupráce?
(c) Předávání informací:
<ul style="list-style-type: none"> ● Předávají si vzájemně tito aktéři všechny informace potřebné pro správný chod programu?
(d) Vliv tlaků shora i zdola:
<ul style="list-style-type: none"> ● Jaké jsou požadavky tvůrců a manažerů realizátorů programu na okolnosti a způsob, jak má být poskytován? Jsou tyto požadavky naplňovány? Jak a proč? ● Jaké jsou potřeby a očekávání potenciálních uživatelů a reálných účastníků programu? Jsou tyto potřeby a očekávány naplňovány? Jak a proč?

2.

Identifikujte pomocí relevantních zdrojů u organizace poskytující Váš program nebo politiky, která tento program vymezuje (*Stanov organizace, informací uvedených na www stránkách organizace, zákon nebo vyhláška vymezující cíle programu apod.*) **oficiální cíle hodnoceného programu**. Jako inspirace využijte materiál Horák, P., Horáková, M. 2005. Změna oficiálních cílů a funkcí veřejné a sociální politiky aktéry na lokální úrovni: příklad vybraného opatření aktivní politiky zaměstnanosti v ČR. *Politologický časopis*, ročník 12, č. 3, s. 259-283. (25s.)

Kontrolní otázka:

- Jsou oficiální cíle jednoznačně vymezené?
- Nejsou velmi široké, neurčité (obtížně specifikovatelné), rozmanité (multidimenzionální), nestabilní a konfliktní?

Seminář k tématu 6 (5. 11. 2015): Cvičení tvorby oblastí a podoblastí procesní evaluace konkrétního programu, identifikace oficiálních cílů (kontrola a diskuze nad domácím úkolem) a tvorba výzkumných otázek k odкрыtí proměnných ovlivňujících strategie řadových implementátorů (cvičící: Pavel Horák a Josef Horňáček)

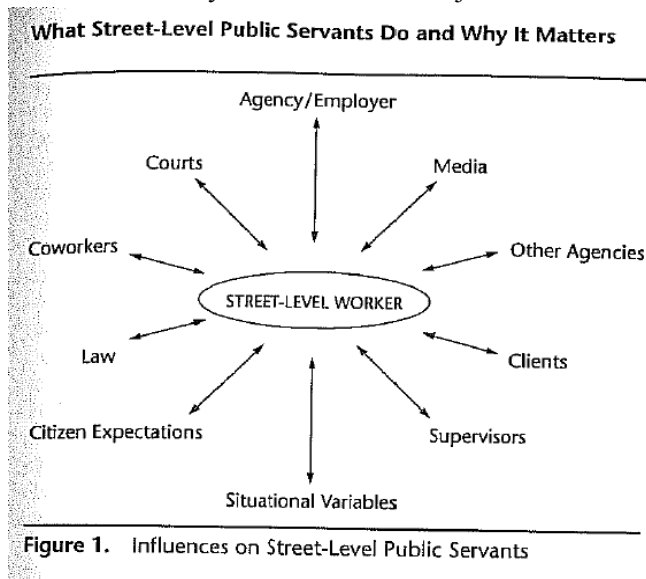
3.

Na základě literatury o street-level byrokratech (*jakožto klíčových implementátorech veřejných a sociálních programů, kteří poskytují výsledné služby programu*) a jejich organizačních podmínkách **formulujete výzkumné otázky zjišťující strategie implementátorů a organizační prostředí, ve kterém fungují.**

Na základě nastudované literatury (Horák 2008) a vlastní úvahy formulujte výzkumné otázky k tomuto obecnému zadání:

● **Za jakých podmínek je program realizován na úrovni jeho přímých poskytovatelů, resp. jaké faktory ovlivňují strategie implementátorů chovat se právě daným způsobem?**

Návod 1 k obecným faktorům ovlivňujícím chování implementátorů:

Návod 2 k faktorům organizačního prostředí

● Street-level byrokraté = všichni pracovníci státních organizací, kteří jsou **v přímém kontaktu s občany**, kteří pro výkon své práce **využívají nezávislý úsudek (diskreci)** (*učitelé, policisté, soudci, právníci, zdravotníci aj. státní zaměstnanci - Lipsky 1980; Vinzant a Crothers 1998; Maynard-Moody a Musheno 2003*).

● Při své práci jsou **vystaveni náročným pracovním podmínkám** (Lipsky, 1980; 27–8)::

1. nepřiměřené zdroje,
2. rostoucí poptávku po nabízených službách,
3. nejednoznačné, vágní či konfliktní cíle (organizace a politiky)
4. obtížně či zcela neměřitelný výkon a
5. nedobrovolní klienti

Literatura:

Horák, P., Horáková, M. 2005. Změna oficiálních cílů a funkcí veřejné a sociální politiky aktéry na lokální úrovni: příklad vybraného opatření aktivní politiky zaměstnanosti v ČR. Politologický časopis, ročník 12, č. 3, s. 259-283. (25s.)

Horák, P. 2008. Role sociálních pracovníků v prostředí státních organizací. Časopis Sociální práce|Sociálna práca, Brno: ASVSP, roč. 7, č. 4, s. 106-123 (18s.)

VINZANT, J.C., CROTHERS, L. 1998. Street-Level Leadership: Discretion and Legitimacy in Front-Line Public Service. Washington, DC: Georgetown University Press.

JEWELL, CH., GLASER, B. 2000. Conveying the Benefits of Employment: A Comparison of the Organizational Settings of California's AFDC and GAIN Programs. Working Paper. University of California at Berkeley.

Seminář k tématu 6 (5. 11. 2015): Cvičení tvorby oblastí a podoblastí procesní evaluace konkrétního programu, identifikace oficiálních cílů (kontrola a diskuze nad domácím úkolem) a tvorba výzkumných otázek k odкрыtí proměnných ovlivňujících strategie řadových implementátorů (cvičící: Pavel Horák a Josef Horňáček)

Odpověď studentů – formulované výzkumné otázky: